

LAUSUNTO
15.1.2010

Finanssivalvonta

Viite: Lausuntopyyntönnö 11.12.2009
Dnro 3/103/2009**Asia: Palkitsemiseen liittyvä kannanotto**

1. Yleistä

Palkitsemiseen liittyvä kannanotto on suosituksena yleisperiaatteiltaan tarkoituksenmukainen. Kannanottoluonnoksen mukaan EU-direktiivien täydentäminen saattaa muuttaa suosituksen osalle finanssialanyrityksille pakolliseksi.

EU-tason palkitsemissuositusten perusteena ovat olleet lähinnä sijoitusinstrumentteja kehittävät finanssilaitokset ja niissä tapahtunut riskinotto. Työeläkevakuuttajat ovat institutionaalisia sijoittajia, mutta ne eivät kehittele uusia sijoitusinstrumentteja finanssimarkkinoille. Finanssikriisi ei ole johtunut eläkerahastojen palkitsemisjärjestelmistä tai niiden sijoitustoiminnassaan ottamista ylisuurista riskeistä.

Kannanoton tulisi olla jatkossakin suositus työeläkeyhtiöille ja muille työeläkevakuuttajille.

2. Kannanottoluonnoksen yksityiskohtia

2.1. Kannanoton soveltaminen

Luonnoksen mukaan suositus annettaisiin kaikille Finanssivalvonnan valvottaville. Valvottavan tulisi itse harkita, miten se toteuttaa suosituksia siinä laajuudessa, joka on oikeassa suhteessa sen kokoon, organisaatorakenteeseen sekä toiminnan laatuun, laajuuteen ja monimuotoisuuteen. Toteuttaminen jäisi siten käytännössä valvottavan oman tulkinnan varaan. Tulisi miettiä, miten silloin eri valvottavaryhmien (esim. työeläkeyhtiöt, eläkekassat ja -säätiöt) sisällä saavutetaan riittävä yhdenmukaisuus. Kutakin alaa koskeva oma erityislainsäädäntö, sen käytännöt ja erityispiirteet tulisi huomioida kannanottoa laadittaessa.

2.2. Palkka- ja palkkiopolitiikan rakenne

Kannanotossa, mm. kohdassa 4.2., käytetään ilmaisuja kuten "suuri osuus" ja "huomattava palkkio". Käytetyt käsitteet ovat tulkinnanvaraisia. Yhtenäisten käytäntöjen muodostumiseksi, kannanotossa käytettävien käsitteiden tulisi olla mahdollisimman selkeitä (joko tekstissä suoraan tai esimerkkien kautta). Kannanoton yksiselitteisyys helpottaisi valvottavia käytännössä laatimaan palkka- ja palkkiopolitiikkansa suosituksen mukaisesti.

Mahdollista palkkion takaisinperimistä koskevassa alakohdassa käytetään ilmaisuja "ilmeisen virheellinen" (...vaatia kokonaan tai osittain takaisin, jos se on maksettu ilmeisen virheelliseksi jälkeensä osoittautuneiden tietojen perusteella.). Sanaparia "ilmeisen virheellinen" voitaneen tässä tulkita eri tavoin, esim. tuleeko virheellisyys näyttää vai ei.

2.3. Tulosten mittaaminen

Kohdan 4.3. viimeisen kappaleen sanamuoto tarkoittanee, että jokaisen yksittäisen henkilön osalta tulisi huomioida myös muita kuin taloudellisia tekijöitä (kuten sisäiset ohjeet, eettiset periaatteet, lainsäädännön ja viranomaisten ohjeet määräykset). Olisi tarkoituksenmukaisempaa, että henkilöstön tavoitepalkkiojärjestelmien mittarit voisivat edelleen olla prosessitasoisia. Silloin kun yksittäisen henkilön tehtävät (tulosvaikutus, toimenkuva ym.) edellyttävät muita kuin taloudellisia mittareita, on luonnollisesti olennaista ottaa myös ne hänen suorituksensa määrittelyssä huomioon.

2.4. Päätöksenteko ja valvontajärjestelmä

Kohdan 4.4 mukaan sisäisen tarkastuksen tai muun riippumattoman valvontatoiminnon tulisi vähintään vuosittain tarkastaa, että vahvistettua palkka- ja palkkiesimistöpolitiikkaa ja siihen liittyviä yksityiskohtaisempia menettelytapoja on noudatettu. Tarkastuksen keskeiset havainnot tulisi raportoida hallitukselle ja tarvittaessa mahdolliselle hallintoneuvostolle.

Tarkoitetaanko, että jos valvottavalla on hallintoneuvosto, tulee hallintoneuvoston vahvistaa palkka- ja palkkiopolitiikka, vai, että silloin joko hallitus tai hallintoneuvosto vahvistaa politiikan? Mikäli hallituksen jäsenet eivät itse kuulu palkkiojärjestelmän piiriin, tulee mielestämme hallituksen molemmissa tapauksissa (oli yhtiöllä hallintoneuvosto tai ei) vahvistaa palkka- ja palkkiopolitiikka. Lisäksi on kiinnitettävä huomiota valvottavia koskevaan erityislainsäädäntöön. Esimerkiksi työeläkeyhtiöiden osalta on työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain (354/1997) 9 d §:ssä määritelty hallintoneuvoston tehtävät. Säännökseen sisältyy poissulkeva lista, joka käsittää mm. hallituksen palkkiot, mutta samalla on säädetty, ettei hallintoneuvostolle voida antaa muita tehtäviä. Saman lain 9 c §:ssä säädetään työ-

eläkeyhtiön hallintoneuvoston valitsemasta vaalivaliokunnasta, jonka tehtävänä on tehdä ehdotus hallituksen jäsenten palkkioiksi.

On perusteltua, että riippumaton valvontatoiminto tarkastaa palkitsemispolitiikan ja yksityiskohtaisten menettelytapojen noudattamisen. Esimerkiksi sisäisen tarkastuksen tehtävänä on arvioida, ovatko palkitsemisprosesseihin sisältyvät valvontatoimenpiteet, joilla pyritään varmistamaan, että palkitsemispolitiikkaa ja siihen liittyviä menettelytapaohjeita noudatetaan, riittävät ja asianmukaiset. että Vuosittaiseen tarkastukseen tulisi voida käyttää myös ulkoista asiantuntijaa.

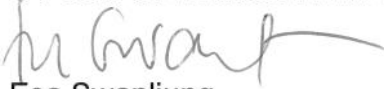
Valvontatoimenpiteitä suoritetaan mm. tarkastamalla maksettuja palkkioita otosperiaatteella. Kannanottoluonnos on yksittäisten menettelytapaohjeiden noudattamisen osalta kuitenkin epäselvä ja tulkinnanvarainen ja sitä tulisi tarkentaa. Riippumaton valvontatoiminto ei voi vuosittain tarkistaa kaikkia maksettuja tulospalkkioita ja onko niissä noudatettu politiikkaa ja yksityiskohtaisia menettelytapaohjeita. Jatkossakin riittävän vuositarkastuksen tulisi voida perustua otostarkastukseen. Tarkastusta tulisi jatkossakin voida jakaa eri riippumattoman valvontatoiminnon kesken (esim. sisäisen tarkastuksen ja riskienhallinnan kesken)

2.5. Tietojen antaminen

Kohdassa 4.5. kaavaillun tietojen antamisen tulee asettua tasolle, jossa kuvataan palkitsemisen elementit, mutta ei mennä yksityiskohtiin. Nyt ehdotettu esimerkkinen julkistettavista vähimmäistiedoista on liian laaja.

Esimerkiksi pörssiyrityksillä on laajempia tiedonantovaatimuksia kuin muilla valvottaville. Tietojen antamisvelvollisuutta ei tule määritellä sen mukaan, mikä on laajin nykyinen jotain valvottavaa koskeva vaatimustaso, vaan ottaen huomioon valvottavien erityispiirteet.

TYÖELÄKEVAKUUTTAJAT TELA



Esa Swanljung
toimitusjohtaja